

vil det vise sig, at det ærede Medlem ikke magter det, og saa vil det ogsaa vise sig, at overhovedet den Garanti, som der er Tale om, og den eneste Garanti, som nu er mulig, er en uvæsentlig og bethydningsløs Garanti. Jeg gad vide, om det ærede Medlem tør benægte, at det er det eneste, hvorpaa han støtter, at hans Forlig er et nogenlunde taaleligt Forlig. Jeg hører, at han vil fremhæve med stor Styrke, at jeg ikke forstaar det, men jeg tør nok møde, om ikke her i Salen saa uden for Salen, og debattere om det Spørgsmaal, som der er talt om her, og navnlig ogsaa det, der er særdeles praktisk fra hans Side, at man først sikrer Finanslovens Vedtagelse, derefter sikrer Hærløven og saa først tager Forbehold med Hensyn til dette her. Jeg tror, at Metoden er egentlig ganske praktisk og stemmende med de sidste Aars Forhandlingspolitik, at man først stemmer og saa bagefter taler lidt om det. Det er ikke saa ganske uhenigtsmæssigt og ikke saa ganske lidt stemmende med den Maade, hvorpaa man er gaaet frem. Jeg vil dernæst sige med Hensyn til Spørgsmaalet om 1866 og det, der sker nu, at jeg ikke ser, at der ikke er en god Sammenligning, fra det, som ingen endnu kan dømme om, nemlig om virkelig Venstres Program fremtidig vil blive det herskende. Jeg maa sige, at ved det, der sker her, er i Virkeligheden det, der har været omtvistet hidtil, har været Tvistens Æble mellem Højre og Venstre, bortfaldet som fremtidigt Tvistens Æble, og paa den Maade, at det er Højre, der staar med Ketten i Hænder, som Indehaver af Ketten og Magten. Saaledes ser jeg den Ting, og jeg er mest tilbøjelig til at tro, at det ogsaa vil gaa paa den Maade. Jeg skal i øvrigt ikke sige noget nærmere til, hvad jeg her har sagt, jeg skal kun notere den store Glæde, det har forvoldt mig at høre, at det ærede Medlem for Bræstø Amts 6te Valgkreds (Bosjen) er enig i, at den almindelige Børnepligt skulle vi se at komme bort fra saa meget som muligt. Jeg vil haabe, at det er det, der maa blive bestemmende, naar de Herrer komme til Magten. Jeg vil haabe paa, at et nyttigt Samarbejde maa kunne finde Sted, og jeg har selv et Haab til den ny Hærløvs. Jeg kan anviser en Vej, man kunde gaa. Man kunde gaa den Vej, at man affskaffede Mandskabet, men beholdt Rammerne. Det er den Vej, man allerede er inde paa; og jeg tror, det var en praktisk Vej, thi saa krænkede man ikke velerhvervede Interesser og ødelagde ikke Faget som Næringsvej. Jeg vil sige, at den Vej vil jeg tilraade, men ikke at gaa den Vej at indskrænke Rammerne. Hvis det

ærede Medlem vilde gaa videre og efterhaanden indskrænke den almindelige Børnepligt, og hvis han kunde sikre, at noget saadant kunde finde Sted, da vilde det glæde mig; og det vilde gøre hans Stilling acceptablere for mig, end den var i Forvejen. Thi jeg frygter for, at naar Anerkendelsen er kommen, vil man Aar efter Aar blive tvungen ind paa at udvide Fæstningen og gøre den bedre og bedre; thi har man gjort det, som det ærede Medlem har gjort, nemlig anerkendt Højres Betragtning, at Fæstningen skal bruges til Forsvar, i det Døblig, det er anerkendt, at den skal være vort Forsvar, synes jeg ikke, man kan komme fra, at den skal bruges og benyttes, og at det er der, Landets Søner skulle stilles i Krigstilfælde. Jeg ser da ikke, med hvilke Argumenter man vil afvise den Betragtning, at man maa gøre denne Fæstning til et saa godt og et saa ordentligt Værn som muligt. Dersom tvivler jeg paa det ærede Medlems Besparelser; jeg tvivler om, at det vil lykkes ad den Vej, han er slaaet ind paa ved denne Hærløvs. Jeg ser imidlertid paa denne paa samme Maade som paa den Resolution, vi i Dag behandle, at det er en Parade, nogle Figenblade, om jeg saa maa sige, med hvilke det ærede Medlem og de, der ere løbne med ham, ville dække over det, de have gjort; hvis de ikke havde noget saadant at komme ud med, vilde deres Stilling krænte den offentlige Blufærdighed. Det have de ikke ønsket og villet, og derfor have de faaet disse Figenblade, som skulle benyttes i den senere Situation. Saaledes ser jeg paa den Sag, og saaledes vil jeg se paa den indtil den Dag, det viser sig, at det ærede Medlem har ført Venstres gamle Krav og Program til Magt og Styrke her i Landet. Hvis det viser sig, at han kan bringe de Samfundsklasser til Magten, som have baaret Venstres gamle Program og baaret Demokratiet til denne Dag, saaledes at deres Anstuelser virkelig kunne føres igennem, saa kan jeg til Nød forstaa hans Standpunkt, skønt jeg ikke kan billige det, blandt andet af særdeles Hensyn til Kjøbenhavns Befæstning, med Hensyn til hvilken det er min fuldkomne Overbevisning, at hans Standpunkt ikke er holdbart.

Sagt: Jeg skal ikke paa dette Standpunkt imødegaa alle de vilde Fantaster, som fremkom fra den sidste ærede Taler; men der var dog en Ting, der var lidt for dristig til, at man kan tie fuldstændig stille, nemlig, at der ved Grundloven af 1866 har fundet bestemte Aftaler Sted om, at Folketinget skulde raade for Finansloven, og at det var